

נדה סח

ט' אב

משה שווערד

1. ערוך לנר על נדה דף סז/ב

שם אשה מהו שתחוף בלילה: אין להקשות וכי לא ידעו מהא דרב הונא ורב חסדא ורב יימר דע"כ ס"ל שלא תחוף בלילה מדהתירו להרחיק חפיפה מטבילה ואם לא ידעו למה לא פשיט הגמרא כן מזה די"ל דודאי לכתחלה אסור לחוף בלילה אבל האבע"ל היא לענין דיעבד דהיינו אם לא חפפה ביום והגיע שעת הטבילה אם מותרת לחוף בלילה ולזה פשיט מהא דרב נחמן בר יצחק דשם ה"ל ג"כ דיעבד כזה והתיר לה וה"ה דהוי מצוי למיפשט ג"כ ממה דאמר רב יימר דאפשר דחופפת בלילה אבל ניהא לי להביא מהא דרב נחמן ב"י דהורה למעשה כן:

2. ספר שערים מצויינים בהלכה

הוה עובדא כו' דאיקוט אול ר"נ בר יצחק לפיוסה. כתב בתשו' מהר"ם מרוטנברג (ח"ב סי' קב) באשה שהיתה בכעס עם בעלה ושוב נתפייסה, דבר פשוט הוא שאינה צריכה ז' נקיים וטבילה משום תבעוה לינשא [ע"ל לעיל סו.] דאכתי אגיד ביה כו', והביא ראיה מהגמ' כאן דרצה רב נחמן שתהא טובלת לנדוטה שהיתה כבר, ולא אמר דלמא מחמדה בשעת פיוס ולא תהא טובלת עד ז' ימים.

3. תוספות מסכת נדה דף סח עמוד א

כך אמרו ... מ"מ לפירוש רש"י נראה דמותר לחוף בליל טבילה אלא שטוב לה יותר לחוף ביום מפני שמהומה לביתה ...

4. שו"ע יורה דעה - סימן קצט

(ג) חפיפה צריכה להיות לכתחלה סמוך לטבילתה. והמנהג הכשר שתתחיל לחוף מבעוד יום ועוסקת בחפיפה עד שתחשך, ואז תטבול. וכן מנהג כשר שאף על פי שחפפה, תשא עמה מסרק לבית הטבילה ותסרוק שם: הגה - ובשעת הדחק שצריכה לחוף ביום, או שא"א לה לחוף ביום וצריכה לחוף בלילה, יכולה לעשות (בית יוסף בשם הפוסקים ובשם הרמב"ם פ"ב דמקואות). ובלבד שלא תמהר לביתה ותחוף כראוי:

5. ספר שערים מצויינים בהלכה

סמוכין לדבריו דשיעור חפיפה הוא שעה עי"ש [והנה בתשו' הרמ"א מיירי בשחופפת בלילה ואז צריכה שיעור שעה לחפיפה, אבל החת"ס מיירי כשחופפת ביום ערב שבת]. ובסד"ט (סי' קצט ס"ק יג) הביא מתשו' מהרש"ל (סי' ו) דאם חופפת בלילה צריכה שתעסוק בחפיפה שעה אחת כדי שלא תהא מהומה לביתה, ומותר אפי' לפרש"י, ועי"ש בש"ך (סק"ו) ובלחם (ס"ק יד). ועי' בדרכ"ת (סי' קצו ס"ק כג) בשם הגה"ק מבוטשאטש שהשיעור לחפיפה הוא חצי שעה לכל הפחות. ועי' מה שכתבנו לעיל (סו: ד"ה איכא - כתב). ועי' מש"כ בשמ"ב קונ"א (ח"ד סי' קס סק"ו).

וכתב בתשו' הרמ"א (סי' יט) שבמקום שאינן יכולות להצניע טבילתן שלא ירגישו בה בנ"א מקרי אי אפשר ויכולות לחוף ולטבול בלילה, ושכן תיקנו החכמים הקדמונים מהר"י ומהר"ם מינץ ומהר"ם פדוואה, משום פרוצי הדור, ואי משום שמהומה לביתה תיקן להם שתחוף שעה שלימה. ובחי' חת"ס (ד"ה היכא דאפשר) כתב

6. שו"ת בית יוסף דיני כתובות סימן יא

תפארת עטרת ישראל סגולת גולת אריאל איש אלדים קדוש מורה דעה ומבין שמועה החכם השלם כרכא דכולה ביה הרב הכולל הגאון קדוש יאמר לו הצדק אזור מתניו כמהר"ר נר"ו להיותי משתעש' המיד בדברי האדון על פי התור' הנחמד' מזהב ומפז רב לכן ראיתי לגלות און האדון אוןן שומעת על כי מאד נפלאתי **להיות כי ערכתי לפניו תשובתי לראות אם שגיתי אתי תלין משוגתי ואשובה לי מהוראתי כי כן היא תמיד מדתי וכן נהגתי מעודי ולא אבוש לומר דברים שאמרתי לפניכם טעות הם בידי וזהו יקרי וכבודי להיות מודה על האמת ולכן.**

7. שו"ת שאילת יעבץ חלק א סימן לג

אף שלא ידעו בין שמאל לימין אינם נכווין בחמי חמין ובידיהם תותים גחלים על ראשם וגורפין פחמין. ישמחו בתקלת החכמים להגדיל שמם ולא ידעו ערכם לא יכירו מקומם. בבית המדרש שאין להם בו חלק א-לוה ממעל וחפצו בעולמו בד"א = בד' אמות = של הלכה. יעשו להם שם ע"י הבאיש ריח הגדולים להשיב אשםם בראשם. ולא יביטו אל טובם מתקם ודבשם. לו חכמו ישכילו שאף אם החכם יטעה לפעמים כי תקפה עליו משנתו הלא השגיאה רשת פרושה אין נמלט ממנה מכל המון החכמים אשר עיני בשר להם. אין הבדל ביניהם כ"א ברב או במעט ואשרי מי ששגינותיו מועטים כדבר איש האלקים הרמב"ם ז"ל בהקדמתו. ובטעות אחת ושתים לא ירד החכם ממעלתו. וחלילה להתכבד בקלון אשר חכמים יגידו ולא כחדו. לא בושו והודו. וזימנין טובא אשכחן דאוקי רבא אמורא עלה ודרש דברים שאמרתי בפניכם טעות הן בידי, וע"ז דרשו רז"ל והמכשלה הזאת תחת ירך אין אדם עומד על ד"ת אא"כ נכשל בהם והיא אמנם מתנאי החכם האמיתי וגדריו שיודה על האמת. ובזה יקנה לו האדם השלם שם טוב ויתברר שהוא חכם באמת וזהו כבודו אע"פ שהוא גנאי לשוטים. ומה נעשה ואין דורנו דומה יפה.

8. תוספות מסכת נדה דף סח עמוד א

הא דאפשר - ... ואומר ר"י דאם אירע טבילתה ליל תשעה באב אסורה לטבול דלית הלכתא כהך ברייתא דכל כתבי הקדש (שבת קיא.) דכל חייבי טבילות טובלין כדרךין בין בט' באב בין ביה"כ אלא קי"ל כרבי חנינא סגן הכהנים דאמר סוף פרק קמא דתענית (דף יג.) כדי הוא בית אלקינו לאבד עליו טבילה אחת בשנה ואומר עלה בירושלמי בפ"ב דביצה אורי רבי לוי כהדא דרבי חנינא סגן הכהנים ועוד יש לפרש דההיא דכל כתבי בימי התנאים שהיו עסוקים בטהרות והיו צריכים ביום תשעה באב להתעסק בטהרות לפיכך טובלת מבערב אבל בזמן הזה דלבעלה דוקא אפשר לה לחוף ולטבול במוצאי תשעה באב ואם אין לה פנאי לרחוץ ולחוף בלילה תרחוץ ותחוף ערב תשעה באב כדי שיהיה בקל לה עדיין לחוף קצת מוצאי תשעה באב ולטבול.

9. ספר איזהו מקומן

נדה שבדקה עצמה יום שביעי שחרית וכו' ובין השמשות לא הפרישה:

[א] בגדר חיוב הפרשת הפסק טהרה:

תוס' הרא"ש לקמן סט. (ד"ה ולי) מסתפק האם הוא חיוב מדאורייתא או מדרבנן, ודעתו נוטה יותר דהוא מדרבנן. [אולם בחו"ד (קלו). ג.] הוכיח מרש"י (סט: ד"ה ספרמי) שהוא מדאורייתא. ובהערה 288 לרשב"א הביא דעת הרשב"ם [הובאה באו"ז] שאינו אלא מדרבנן, ברם מדברי המאירי בסוגיין שכתב דאם לא הפסיקה בטהרה מביאה קרבן מספק מוכח דס"ל שהחיוב מן התורה - ועי' בהערה הנ"ל שציינן לאחרונים שדנים בזה. וראה עוד בחוט שני (קלו. ג.).

10. ספר איזהו מקומן

[ב] הנוב"י (סי' נ"ט) מחדש שאם נתנה ליבה להרגיש שלא נפתח המקור ואין דם יוצא משם, מיקרי שפיר הפסק טהרה גם בלא בדיקה בפועל. [אולם בשו"ת חת"ס (יו"ד סי' קע"ו)] כתב דלא מהני שימת לב שלא שנפתח המעיין שהרי הוא פתוח ועומד, וצריך ידיעה שנסתם המעיין, וזה רק ע"י בדיקה.

11. סדרי טהרה - חיוד הלכות מסכת נדה דף סח עמוד א

מתניתין ומטמאה מעת לעת. פירש"י [ד"ה ומטמאה] ארישא קאי דקתני אחר ימים בדקה ומצאה טמאה מטמאה מעת לעת של ראה זו. וכך פירש הרע"ב. וקשה דא"כ מפקידה לפקידה למאי נפקא מינא, דהא מפקידה לפקידה ממעטת ע"י מעת לעת והכא לא משכחת לה שיהא ממעטת ע"י מעת לעת, דאי בבדקה שביעי שחרית ואח"כ בדקה עצמה בליל שמיני ומצאה טמאה, ויהא בדיקת שחרית של ז' יועיל שלא תטמא אותה מקודם בדיקת שחרית, תיפוק ליה דבלאו הכי היא טמאה, שהיא עדיין בתוך ימי נדותה, אלא על כרחך צריך לומר דהא מילתא דתני במתניתין ומטמאה מעת לעת הוא ענין בפני עצמו, כלומר דהראיה שבתוך י"א ימי זיבה מטמא מעת לעת ומפקידה לפקידה, דלא נימא כמו דסבירא ליה לרבא דהראיה שבתוך י"א יום אינה מטמאה למפרע, קמ"ל וכדאיתא דף ס"ח ע"ב, ומה שפירש"י ארישא קאי, לאו דוקא מיירי בגוונא דרישא שלא בדקה עצמה מן בדיקת שביעי עד עכשיו שבדקה עצמה ומצאה טמאה, דאם לא כן לא משכחת לה שיהא מפקידה לפקידה ממעטת ע"י מעת לעת, אלא רצה לומר דלא קאי אסיפא שלא פסקה בטהרה בו' דהיא בחזקת טומאה, אלא דמיירי שפסקה בטהרה בו' ואח"כ בדקה ומצאה טמאה שהיא מטמאה מעת לעת, או אם בדקה גם אח"כ בימי זיבה ומצאה טהורה, ואח"כ בדקה ומצאה טמאה מטמאה מעת לעת, ועיקר איתא מתניתין לאשמעינן דגם הראיה שבימי זיבה מטמאה למפרע, וכן הוא במהרש"א בהדיא:

12. ספר שערים מצויינים בהלכה

רב אמר זבה ודאי. הקשה בתוס' הרא"ש, היאך תביא קרבן מספק, כיון דק"ל כל י"א יום בחזקת טהרה. וכזה הקשה בשו"ת חת"ס (יו"ד סי' קמב ד"ה ובוה נ"ל) דאיך נחזיקנה כזבה ודאי ומביאה קרבן ונאכל, הא רוב נשים לא חזיין כל כך בשפע, ופסוק בני וביני, וכש"כ בי"א יום שבין נדה לנדה דלא מוחזקה ברואה, [ותירץ דאה"נ אי בדקה בשני, שכן דרך נשים להמשיך ימי ראייתן, אז אע"ג דאחר ימים מצאה נמי שטמאה, לא מחזקינן לה למפרע ברואה ודאית, דסמכינן ארוב נשים שאינן רואות כו', משא"כ כשבדקה בשביעי דהשתא מפקא לה מרובא, דהרי רוב נשים לא חזיין תו בשביעי, כיון דמפקא מרובא איתרע חזקתה לגמרי כו', לכן מטמינן לה בודאי.

13. ספר איזהו מקומן

בן תוס' הרא"ש (ד"ה רצ) הניח בתמיה דמשמע דאליבא דרב אף מביאה קרבן, והלא סו"ס היא בי"א יום שמוחזקת בטהרה (מתני' לח:), ועי' בסד"ט (קנ"ו. כג., ד"ה עוד לאימי) שכתב דלא אמרו דכל י"א יום בחזקת טהרה אלא כשבדקה ומצאה טהורה. ונראה דיתכן שתוס' הרא"ש לשיטתו דס"ל דהפסק טהרה הוא מדרבנן [כן משמע דהוא מצדד להלן סט. ד"ה ואי], אבל אי הוא חיוב מן התורה שפיר י"ל דכל זמן שלא הפסיקה בטהרה היא מוחזקת בטומאה, וכדברי הסד"ט.

14. ספר איזהו מקומן

סד"א כיון דמפסקי להו ימים טהורין
כתחלת נדתה דמיא - רש"י מפרש
דס"ד דחזרה לקדמותה כיון שיש הפסק ימים
טהורים והויא שוב בתולת דמים. [נהקשה
תוס' הרא"ש דלא מסתבר דס"ד הכי, וע"ע
מה שהקשה בהגהות הרד"ל, ותוס' הרא"ש
מפרש דס"ד דרואה אתר דם בתולים ליהוי
כרואה לאתר דם טוהר דאמרינן לעיל לו.
שדיה שעתה - עי' בדבריו. וע"ע ערל"ג
שרוצה להגיה בגמ' דמים טהורין במקום
ימים טהורין, ובוזה יתישב פירש"י.

15. ספר איזהו מקומן

שבדקו עצמן ביום ראשון וכו' וביום
השביעי ומצאו טהור וכו' ר"א
אומר הרי הן בחזקת טהרה ר' יהושע אומר
אין להם אלא יום ראשון ויום שביעי בלבד
ר"ע אומר אין להם אלא יום ז' בלבד:

ביאור מחלוקת התנאים:

הנה סברת ר"ע ברורה דבעינן כל הז' ימים
ספורים לפנינו כדאיתא לעיל ל. ולהלן סט.,
וטעמו מדכתיב "וספרה לה" - כ"כ המשנה
אחרונה וכן מבואר בסד"ט (קנז. ימ.). ועי'
בדברינו להלן סט: על תוד"ה שבעה.

וסברת ר' אליעזר: דכיון שבדקה יום א' וז'
הוחזקה בטהרה כדקתני כמתני', וא"צ כל
הימים ספורין ודאין לפנינו. [ובגמ' פליגי רב
ורבי חנינא אליבא דר"א האם סגי בתחילתן או
בסופן גרידא כלומר ביום א' או ביום ז', או
דבעינן תחילתן וסופן ברקא. ולכאורה דפליגי
אם אליבא דר' אליעזר ליכא כלל דין ספורין
או שהוא מתקיים בספירת א' וז' - ויעוי'
בדברינו להלן סט. בביאור סברותיהם.

וסברת ר' יהושע: מבאר תוס' הרא"ש (לעיל
ז: ד"ה רבי יהושע) דמדאורייתא ס"ל כר"א

אלא מחמיר מדרבנן שאין לה אלא יום א' וז',
וכן נקט מהר"ם בגמ', והאליהו רבא
במשניות, וכן לכאורה משמעות הברייתא
בגמ' דר"י מחמיר מדרבנן.

אולם במשנה אחרונה מבאר דר' יהושע ס"ל
כר"ע דבעי ספורים לפנינו, ולכך רק מה
שספרה עולה לה, אלא דר"ע סבר דמה שלא
ספרה חשיב כראתה וסותרת, ור' יהושע סבר
דאינה סותרת. איברא דתוס' הרא"ש הנ"ל
הוכיח מדאמרינן לעיל ל. "הא מני ר"ע היא
דבעי ספורים בפנינו" ולא קאמר "ר' יהושע
היא" אלמא דר' יהושע לא ס"ל הכי.

ועוד בביאור שיטות התנאים - עי' בחי'
חת"ס (ד"ה ונ"ל דמזה), ובסד"ט (קנז. ד. ד"ה
ועפ"י שיטת הראב"ד), ובחזו"א (סי' נ"ג ס"ק
א-ב), ובשו"ת אגרות משה (יו"ד ח"ג סי' נ"ה).

"וספרה לה"

משה שווערד

1. תוספות מנחות דף סה/ב

וספרתם לכם שתהא ספירה לכל אחד ואחד - גבי יובל כתיב (ויקרא כה) וספרת לך דאבית דין קאמר להו רחמנא ושמא בית דין סופרין ומברכין כמו שאנו מברכין על ספירת העומר וגבי זבה דכתיב (שם טו) וספרה לא שייך בה ברכה כיון שסותרת דאי חזיא אפילו בשביעי סתרה:

2. תוספות כתובות דף עב/א

וספרה לה לעצמה - וא"ת אמאי אין מברכת זבה על ספירתה כמו שמברכין על ספירת העומר דהא כתיב וספרה וי"ל דאין מברכין אלא ביובל שמברכין ב"ד בכל שנה שלעולם יוכל למנות כסדר וכן עומר אבל זבה שאם תראה תסתור אין לה למנות:

3. ספר איזהו מקומן

הזב והזבה שבדקו עצמן ביום ראשון ומצאו טהור:

א] חיוב הבדיקה הוא מן הציווי "וספרה לה", אך האם יש מצוה למנות כל יום או אף לברך; הנה בתוס' מנחות סה: (ד"ה וספרתם) נקטו "וגבי זבה לא שייך בה ברכה כיון שסותרת" וכו', משמע דאמנם אין מצוה לברך אך מצות ספירה איכא. ברם בתוס' כתובות עב. (ד"ה ספרה) איתא ד"אין לה למנות", אמנם במסהש"ס שם הביא בשם השל"ה דאפשר שהוא ט"ס וצ"ל "דאין לה לברך".

מיהר השל"ה (סער האומיות עמ' ס"ז) נקט דצריכה לספור הז' נקיים בפיה. וראה בפתחי תשובה (קלו. ד.) שהביא דעות האחרונים שחולקים בזה. וע"ע בהרחבה בסד"ט (ס"ק י"ח), וע"ע בשו"ת רעק"א (מ"א סי' כט-לג), ושו"ת נוב"י (תניינא סי' קכג-קכד), וח"י חת"ס בסוגיין, ובשו"ת אגרות משה (יו"ד ח"ג סי' נ"ה ענף ג').

4. פתחי תשובה יורה דעה סימן קצו

(ד) ימי הספירה - הגאון הקדוש בעל של"ה בדף ק"א הצריך שבימי ספירת הנקיים תמנה בכל יום ותאמר היום יום כו' כדכתיב וספרה לה. אך בתשובת נודע ביהודה תניינא חלק יו"ד סי' קכ"ג חולק עליו ועי' בתשובת מהר"ם בר ברוך דפוס פראג סי' רנ"ב /רצ"ב/ שכתב ג"כ דאינה סופרת דלא דמי לעומר ע"ש וכן בתשובת הרדב"ז ח"א /ח"ד/ סי' כ"ז כתב ג"כ שאין צריכה להוציא המספר בשפתיה ע"ש הטעם:

5. שו"ת נודע ביהודה מהדורא תניינא - יורה דעה סימן קכט

... כי אף שלכתחילה צריכה בדיקה כל ז' ימים דבר יום ביומו שר' אלעזר גופא מודה לכתחלה מדלא פליגי רק בדיעבד ואף שאין ראייה גמורה ממה דנקט במשנה דף ס"ח ע"ב פלוגתייהו בדיעבד ולא נקט לכתחלה להודיע כחא דהיתרא לר"א משום דאיכא למימר דרצה למיתני גם פלוגתא דר' יהושע ור"ע ובלכתחלה ליכא פלוגתא בין ר"י ור"ע כלל...

6. שו"ת נודע ביהודה מהדורא תניינא - יורה דעה סימן קכז

... א"ו כאן טעמיה דר"ע דבעינן ספורין לפנינו כדמסיק בדף ס"ט ע"א ורש"י שפירש שם במשנה טעמיה דר"ע שמא תראה בינתים אין הכוונה שחוששין לזה אלא כיון שבצד האפשר הוא שתראה לא מקרי ספורין לפנינו אפילו אם באמת לא ראתה ולהכי לר"ע טועה אינה צריכה טבילה בשבוע ראשון שבאתה לפנינו ביממא אפילו אם טבילה בזמנה מצוה שאין כאן ספורין לפנינו. ולרוב הטרדא אקצר ובפרט שהדבר פשוט. והיה זה שלום. דברי רבך הד"ש:

7. שו"ת נודע ביהודה מהדורא תניינא - יורה דעה סימן קכג

מכתבו מן אסרו חג העצרת הגיעני בשבוע זה. והנה מ"ש מעלתו להזהיר את הנשים להתנהג כדברי הגאון הקדוש בעל של"ה שבימי ספירת הנקיים תמנה בכל יום ותאמר היום יום אחד כיון דכתיב וספרה לה עיין בס' של"ה ד' ק"א ע"א: אומר אני הגאון הקדוש הזה לרוב קדושת חסידותו נתקיים בו אוהב מצות לא ישבע מצות ורצה למען צדקו להגדיל תורה ולהרבות

במצות. אבל אצלי אחר מ"כ של הגאון אין דבריו מתקבלים ואם המקרא הזה מצוה הוא למה לא מנאו הרמב"ם והרמב"ן ובה"ג וכל מוני המצות למצות עשה ואיתוספו לתרי"ג מצות שתי מצות מצוה בזב לספור שהרי גם בזב כתיב וספר לו שבעת ימים ומצוה בזבה וספרה לה ואפילו אם נימא דזב וזבה כחדא נינהו איתוסף עכ"פ מצוה אחת. **אלא ודאי שאין זו מצוה רק הכתוב אומר שתשגיח שיהיו שבעה ימים הללו נקיים** שלא תסתור ואין זה דומה למה דכתיב בעומר וספרתם לכם ממחרת השבת וגו' שמיותר לגמרי דהוה ליה למכתב וביום החמישים מיום הביאכם את עומר התנופה ממושבותיכם תביאו וגו' ולמה כתב וספרתם א"ו שמצוה לספור וכן וספרת לך שבע שבתות דיובל ג"כ מיותר דהוה ליה למכתב וכאשר יעברו שבע שבתות שנים יהיו לך ימי שבע וגו' ולמה כתב וספרת א"ו שמצוה לספור אבל בזב וזבה אי כתיב בזב וכי יטהר מזוהב ישב שבעת ימים לטהרתו הו"א שאין צריכין להיות נקיים ולכן כתיב וספרת צריך שישגיח עליהם שיהיו נקיים וכן בזבה. וזה כוונת התוספות בכתובות ע"ב ע"א בסוף ד"ה וספרה לה שכתבו דאין מברכין אלא דיובל כ"ו שלעולם יוכל למנות כסדר וכן עומר אבל זבה שאם תראה תסתור אין לה למנות. כוונתן דיובל ועומר שתמיד הזמן נמשך כסדר לא צריך קרא למכתב וספרת שהרי אין צריך בזה השגחה כלל א"ו מצוה היא אבל בזבה שאם תראה תסתור ואין הזמן עובר ממילא וצריך השגחה על זה ואם כן אין כוונת הפסוק בוספרה לה על הספירה אלא על ההשגחה שיהיו נקיים ולא למצוה לכך אין לה למנות. זהו הנלע"ד לדחות עיקר דברי השל"ה. אבל לדידן אפילו אם היבנא ליה להגאון השל"ה סברתו שפסוק זה וספרה לה למצוה הוא אכתי אין לדבריו קיום בנשי דידן דהרי זה פשוט אף אם נימא שהיא מצוה מ"מ מצוה זו שייכא להטבילה דאטו אם לא תטבול כלל ואין רצונה לטבול מי יש מצוה בספירה הזו אתמהא וא"כ מצוה זו היא כדכתיב שתהיה סמוך לטבילה וזמן הטבילה הוא ביום השביעי וכיון דנשי דידן אסורות לטבול ביום השביעי אינן מקיימות מצוה זו כלל. ועוד דאי וספרה מצוה היא א"כ אף לרבנן דפליגי על ר"ע ולא בעי ספורים לפנינו היינו דלא מעכב אבל עכ"פ מי פליגי חכמים אקרא דכתיב וספרה לה ובעינן עכ"פ למצוה שתספור והא ודאי שאם תטבול שוב אי אפשר לקיים מצות הספירה כיון שכבר טבלה וא"כ איך מקשה במסכת נדה דף ל' ע"א שבעתא קמא דאתיא קמן לטבילה כו'. והרי כל טבילות הללו הם רק מצות טבילה בזמנה מצוה ואם ע"ז נעקר מצות וספרה לה א"כ מאי אולמא דהאיך מצוה מהאיך מצוה א"ו שאין כאן מצות ספירה כלל ואפילו לר"ע דבעי ספורים לפנינו לאו ספירה בפה רק שנדע בודאי שהם נקיים. ועוד שאם היה זה מצוה א"כ מנ"ל דלא מעכבא הטהרה ואיך סברי רבנן דלא בעינן ספורים לפנינו. והיה זה שלום. דברי הד"ש:

8. דף על הדף נדה דף סח עמוד ב

ובשו"ת אגרות משה (יו"ד ח"ג סי' נ"ה אות ג') האריך בענין זה אם צריכה לספור הז'נ בפיה, וכתב: ודאי כל הפוסקים חולקין על זה דהרי לא הזכירו כלל זה שיש ענין בספירה, ולכאורה מפורש כן ברמב"ן בפ"י החומש פ' אמור בפסוק וספרתם לכם שכתב כמו ולקחתם לכם שתהא ספירה ולקחה לכל אחד ואחד שימנה בפיו ויזכיר חשבונו, ואין כן וספר לו וספרה לה דזבין שהרי אם רצו עומדים בטומאתם אלא שלא ישכחוהו והובא בנוב"י (מהדו"ת יו"ד סימן קס"ד) וכתב שם שנעלם מהשל"ה דברי הרמב"ן.

ובסו"ד כתב (שם): עכ"פ כיון שלא מצינו בדברי הפוסקים שסברי דצריכין הזב והזבה לספור ממש, הוא דוחק לומר שהוא השמטה בעלמא בדין הנוגע למעשה בכל יום ויום, וכן נוהגין כו"ע אף בדורות הקודמים דהנו"ב והר"י ישעיה מברעסלי, וברור שאף בדורות שלפניהם לא נהגו כן, ובפ"ת סימן קצ"ו סק"ד הביא מתשובות מהר"מ ומרדב"ז שכתבו מפורש שאינה צריכה לספור כלל וכו' ע"כ.

9. תזון איש יו"ד צג: א-ב

נמיחש דרחמנא נחמנא כיוס | אלל כלכו חנאי סיל דמשיק כיון
 אן לחוש לרמי ורמי נכסס ימים צן צדיק צדיק וצדיק וכה
 דכריכה חורב צדיק כיוו דכרי כיו נכריכ שלל חלל טומאלי
 אלל צספירה ז' וריינו דכו אלל לא חססוך על חורב צננד אלל
 שחרח טכרח צפועל | וסיל מריח דכג ז' ימים צני נכו צספירה
 אחת כיוו שחצוק ציום כרשחן וציוס כשצישו זה חצי ספירה
 צן סכרה | ורף דנכחחנה מודכ ריח דררין צדיק צננ צום כיוו
 מדנכנן דורקא חס חצוק ציום כרשחן אלל מה שצוק אחת
 להפסקה טכרה לא מהי חצי דלננין השש רחיה אן לחוש
 שכרי יש כחן צדיק מחחילה וצדיק צסוף שכרי ככה החמירה
 חורב שלל חסכר כיו צצדיק צו כספירה וכל שחכ מלרין
 לא חזק צן צדיק לצדיק כרי חכ סגנע חכ כה צצדיק
 וכלכך חמיק דלל חככ חורב ספירה אלל צשיו צדיק
 צסוך ז' כיויס וכיוו נמי טעמא דריח דמודה שלל לא צדיק
 עד יוס ח' דלל כיו ספירה | ורי סכר דספרת ז' ימים כיוו
 צצדיק צננ יוס אלל שגל חמכ חורב דכלל צצדיק נחיש לרמי
 אלל דלל כיו ספירה וסיל וספירה לא צעיק רמיס אלל
 ככקיים יחיו רלופין ודעש ככקיים כיו רלופין סני צצדיק יוס
 רלשן ווס ז', חכי סיל דשיק כככרה חני דו חמיה סל מלרין
 וכננד שלל יחיו ז' צדיקות צסחת מה ימים אלל חס מלרין
 זקן צצדיק יחור מה ימים לוח לן כה דכלמה צצדיק חכוכ
 על ימים כרכ ומהשכ כל כיויס כצוקים אלל שלל כיויס
 חמיסין נכרה אלל צצדיק וכלכך ככצוק ציום כרשחן ולא
 צדיק עד יוס ז' כל שש ימים כרשחן כיוס חוד ארין.

צ' ורי צ' סיל כרי דוספרה כיוו צדיק צננ יוס וככרי כיו
 נמי נכריכ דכצדיק יחיו רלופין וכל שלל רלופין
 וכרי חכ לרין לחן לרמי חככ נטנין שלל חככ חכ יוס
 כהפסקה יש לן נמי לדונו כרמי לטחירה ימים כרשחן או
 ככספירה לריכ לכווח. צו ימים רלופין מיכו יוס כשצישו טוכ
 ורף כננד נמכ ימים חססוך טכרה דככרי ליכל נכריכ וכו ככל
 דיו חורב חמכ חורב על חורב וכיו חס כצדיק כוח חכית
 וככשיכ הגרעיל צחצוכ ס' סיו ונרל חטעס מקרל דוספרה
 דכיל למימר שז' ימים מקיים חככ חטמא ומקלמל וספרה
 חשמע שריכ לרלוח חכ כיויס כקיים אלל חס כצדיק
 מדנכנן יש לפרש פלונחל דחנאי צננין חקנה חכמיה דלרמי לא
 נצו צצצנד ורמי קנסו ימים כרשחן ורמי חן טל אלל יוס ז'.